Europos Komisija

2017 m. lapkritis

Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas

Europos Sąjungoje

Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas – tai visų dirbančių vyrų ir moterų vidutinio valandinio atlygio skirtumas. **Vidutinis vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas ES** yra **16,3 %**.[1]

Vyrų ir moterų bendrųjų pajamų skirtumas yra vyrų ir moterų vidutinių metinių pajamų skirtumas. Šį skirtumą lemia trys moterims nepalankūs veiksniai:

- mažesnis valandinis atlygis;
- mažesnis dirbtų apmokamų valandų skaičius;
- mažesnis užimtumo lygis (pavyzdžiui, pertrauka karjeroje dėl motinystės ar artimųjų priežiūros atostogų).

Vidutinis vyrų ir moterų bendrųjų pajamų skirtumas ES yra **39,6 %**.[2]

(1) Eurostatas, 2015 m.
(2) Eurostatas, 2014 m.

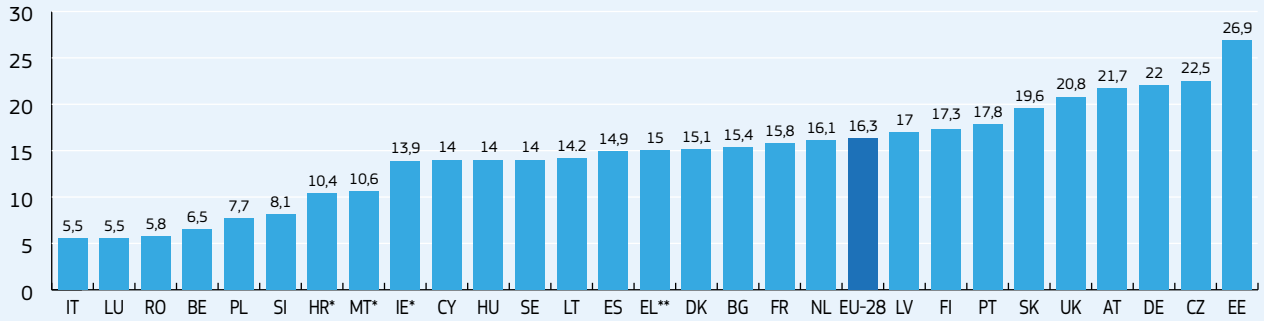

Nekoreguotasis vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas ES ir valstybėse narėse (proc.)
Šaltinis: Eurostatas (2015 m.). * 2014 m. duomenys. ** 2010 m. duomenys.

Štai keli veiksniai, turintys įtakos vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumui:

- **aukštas ir vadovaujamąsias pareigas** dažniausiai užima vyrai. Visuose sektoriuose vyrai dažniau nei moterys skiriami į aukštesnes pareigas ir dėl šios priežasties gauna didesnį atlyginimą. Ši tendencija vyrauja visur. Vykdomųjų vadovių pareigas užimančių moterų dalis yra mažesnė nei 6 %;
- moterims dažniau tenka atlikti **svarbų neapmokamą darbą**, kaip antai rūpintis namų ruoša, vaikais ar artimaisiais. Neapmokamam darbui (vaikų priežiūrai ar namų ruošai) dirbantys vyrai vidutiniškai skiria 9 valandas per savaitę, kai tuo tarpu dirbančios moterys tam skiria 22 valandas per savaitę arba beveik 4 valandas per dieną. Darbo rinkoje tai atsispindi tuo, kad daugiau nei viena moteris iš trijų **renkasi darbą ne visą darbo dieną**, o taip elgiasi tik vienas vyras iš dešimties;
- moterys dažniau **palieka darbo rinką** nei vyrai. Tokios karjeros pertraukos turi įtakos ne tik valandiniam atlygiui, bet ir ateities pajamoms bei pensijai;
- **segregacija dėl išsilavinimo ir darbo rinkoje**. Tai reiškia, kad vienuose sektoriuose ir profesijose dominuoja moterys, o kituose – vyrai. Kai kuriose šalyse už darbą, kuriame dominuoja moterys (pvz., mokytojų ar pardavėjų), mokami mažesni atlyginimai nei už darbą, kuriame dominuoja vyrai, nors tas darbas reikalauja tokios pat profesinės patirties ir išsilavinimo;
- **diskriminacinis atlyginimas**, nors ir neteisėtas, taip pat prisideda prie vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo.

Daugiau informacijos žr. http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/gender-pay-gap/index_lt.htm